

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА

РАЗРЕД: ШЕСТИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

Општи циљ програма:

Општи циљ наставе географије је стицање основних географских појмова о васиони, Сунчевом систему, Земљи, континентима, географском положају БиХ, као и РС као ентитета у оквиру Балкана и Европе ус коришћење рељефних карти, рељефног глобуса и осталих тифлотехничких помагала.

Посебни циљеви програма:

- Разумијевање кретања Земље и последица и процеса у Земљиним сферама;
- Уочавање значаја заштите свих сфера као еколошког оквира за живот на Земљи и одговорност човјека у погледу заштите животне средине;
- Разумијевање веза између човјека и природне средине коју он својим радом мијења и себи прилагођава у географску средину;
- Стицање основних знања о васиони и васионским тијелима, Сунчевом систему, облику и величини Земље.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Наставна тема	Оквирни број часова
1. Елементи опште географије	2
2. Васиона и земља	8
3. Земљина кретања	10
4. Оријентација у простору	6
5. Картографија	8
6. Земља и њене сфере- земљина кора (литосфера)	10
7. Ваздушни омотач земље- атмосфера	6
8. Водени омотач земље- хидросфера	8
9. Биљни и животињски свијет на земљи	2
10. Друштвено географска обиљежја земље	12

Исходи учења	Садржаји програма/Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Елементи опште географије (2)		
Ученик треба да:	<ul style="list-style-type: none">• Предмет, подјела и значај географије.	
<ul style="list-style-type: none">• дефинише појам географије и		

њен значај; • наброји и објасни предмет изучавања географских дисциплина.		
Тема 2: Вациона и земља (8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • идентификује небеска тијела у вациони и дефинише појам вационе; • именује небеска тијела Сунчевог система; • дефинише облик и величину Земље. 	<ul style="list-style-type: none"> • Основне представе о вациони и небеским тјелима; • Сунчев систем и тијела у његовом систему; • Геоцентрични и хелиоцентрични систем; • Облик и величина Земље, распоред копна и мора. 	Познавање природе (Небеска тијела) Ликовна култура (обликовање)
Тема 3: Земљина кретања (10)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • дефинише и објасни привидно кретање Сунца и последице; • схвати рачунање времена-календар; • дефинише и објасни кретање Земље око Сунца, те последице; • учити различитости у топлотним појасевима на Земљи. 	<ul style="list-style-type: none"> • Привидно дневно кретање Сунца; ротација; • Смјена дана и ноћи, локално и зонално вријеме; • Рачунање времена и календар; • Еволуција, неједнака дужина дана и ноћи; • Смјена годишњих доба. 	Познавање природе (Небеска тијела)
Тема 4: Оријентација у простору (6)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • прикаже оријентацију у простору, природи; • уочи разлике између апсолутне и надморске висине. 	<ul style="list-style-type: none"> • Оријентација у простору, природи; • Оријентација помоћу Брајевог компаса и Брајевог часовника; • Географска ширина и дужина (дефиниција). 	Природа и друштво (Картографска писменост)
Тема 5: Картографија (8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> - идентификује рељефне површине на рељефној географској карти; - користи рељефни глобус. 	<ul style="list-style-type: none"> • Представљање Земљине површине на рељефном глобусу; • Географска карта и елементи садржаја карте; • Представљање географске садржине на карти. 	Природа и друштво (Картографска писменост)
Тема 6: Земља и њене сфере-Земљина кора (литосфера) (10)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • објашњава грађу Земље и њену структуру; • схвата настанак Земљине коре и њених сфера; 	<ul style="list-style-type: none"> • Унутрашња грађа Земље и њен састав; • Опште особине Земљиног рељефа; • Вулканизам и сеизмизам; • Облици рељефа настали 	Познавање природе (Постанак и састав земље)

<ul style="list-style-type: none"> • схвата вулканизам и сеизмизам. 	радом спољашњих сила.	
Тема 7: Ваздушни омотач земље- атмосфера (6)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • зна особине и састав ваздуха; • објашњава температуру и притисак у атмосфери; • објашњава појаву вјетрова, класификује их као и падавине; • именује падавине и објашњава настанак. 	<ul style="list-style-type: none"> • Састав и подјела атмосфере; • Температура и притисак; • Вријеме и клима; • Основни типови климе. 	Познавање природе (Ваздух)
Тема8: Водени омотач земље-хидросфера (8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • идентификује одлике хидросфере и кружење воде у природи; • објасни географске појмове везане уз наставну тему; • именује језера према постанку; • анализира проблеме везане за несташицу воде и заштиту од загађења. 	<ul style="list-style-type: none"> • Опште одлике хидросфере; кружење воде у атмосфери; • Подземне и копнене воде; • Текуће копнене воде, језера, баре и мочваре; • Светски океан и његов значај; • Проблеми несташице воде и заштита од загађења. 	Познавање природе (Животне заједнице)
Тема 9: Биљни и животињски свијет на земљи (2)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • дефинише по-јам биосфере; • објашњава распрострањеност биљног и животињског свијета на Земљи; • предвиђа стање у биосфери. 	<ul style="list-style-type: none"> • Распрострањеност биљног и животињског свијета на Земљи. 	Познавање природе (Животне заједнице)
Тема 10: Друштвено географска обиљежја земље (12)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам екумене; • анализира природно и миграционо кретање; • дефинише привреду и идентификује природне гране. 	<ul style="list-style-type: none"> • Екумена, појам и границе; • Природно кретање становништва; • Миграционо кретање становништва; • Насеља, појам и типови; урбанизација; • Природна и географска средина; • Привреда и њене дјелатности. 	Биологија (заштита природе)

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- ученика мотивише за изучавање географије дајући му смјернице за рад;
- развија дијалог о географским сазнањима кроз историју;
- организује одлазак у метеоролошку станицу са предавањем стручњака;
- инсистира код сваке наставне јединице на еколошком моменту;
- организује одлазак до ријеке, баре, извора;
- разговара о сеоским и градским насељима код нас и у свијету;
- Неопходна наставна средства: Брајев уџбеник, рељефни модели, макете, Брајев часовник, Брајев компас, рељефна карта, рељефни глобус, Брајева табла са фолијом, Брајева географска читанка.